

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Etlar, Carit.; af Carit Etlar [i.e.: Carl Brosbøll].

Pintsefest i Tibirke : Fortælling

Kjøbenhavn : Thieles Bogtrykkeri, 1881

42 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

CARIT ETLAR.

PINTSEFEST I TIBIRKE.

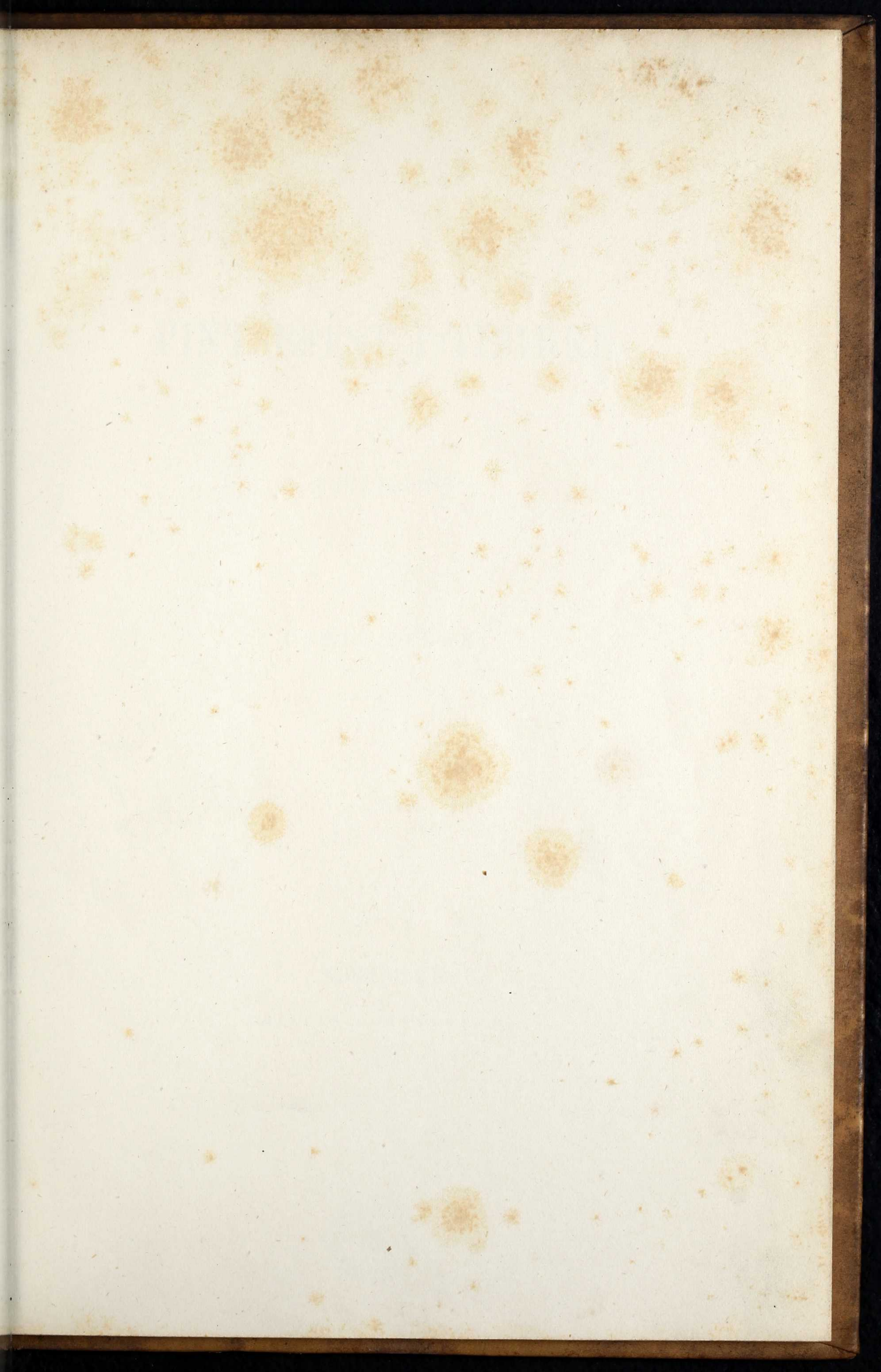
57, - 101.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130021271889

1904. k. 1241.

PINTSEFEST I TIBIRKE.

FORTÆLLING

AF

CARIT ETLAR.

KJØBENHAVN.

THIELES BOGTRYKKERI.

1881.

Denne Udgave findes kun i dette ene Exemplar, som
jeg har ladet trykke til Hr. Bibliotheksassistent Cand. mag.
Carl Bricka.

Carit Etlar.

Aftenen før Kristi Himmelfartsdag i Aaret 1760 sad gamle Mads Bjerring, Præst til Vejby og Tibirke i Frederiksborg Amt, hjemme i Dagligstuen med den opslagne Bibel foran sig paa Bordet.

Solen var i Begreb med at gaa ned, der faldt et varmt og gyldent Skjær ind igjennem de smaa Ruder, hen paa Præstens hvide, tjavsede Haar og over mod de to unge Personer, som sad lidt længere tilbage i Stuen. Paa Murpillen mellem Vinduerne hang et grønmalet Træbur, hvorfra en Solsort af og til lod høre en dæmpet Fløjten, saa taug den lidt og udbød igjen i en langtrukken, vibrerende Tone, der gjemte en usigelig Bedrøvelse, al dens Erindring og trøstløse Længsel efter Solen, efter Vindens Susen i Løvet og det tause Liv under Buskene i den ensomme Skov, hvor Morgenens Dug endnu ikke var tørret bort ved Middagstid, hvor Myren arbejdede og Skovsneglen sugede af det modne Blaabær, som nylig faldt ned fra sin Stilk. Livet, Lykken og Friheden paakaldte denne ene Tone, en Lykke fuld af Savn og Kamp og Farer vel, men dog tusind Gange rigere end at hoppe fra Pind til Pind foran det fyldte Ædetrug i Buret.

Fuglens eneste Tilhører i dette Øjeblik var en graa Kat, der laa oppe i Vindueskarmen. Efterat have seet lidt hen paa Buret, vendte den Hovedet bort, der farer en zitrende Bæven gjennem den, medens den klemmer Øjnene fast sammen med et Udtryk, der siger: led os ikke udi Fristelse.

Efterhaanden som Sollyset drog sig tilbage fra Vinduet, fulgte Katten efter, strakte sig længere og længere ud, for at faae de sidste Straaler Varme med, som om den mente, der var betalt for det alt-sammen.

Udenfor blæste Vinden skarp og kold ind fra Kattedagtet og bar en Sky af Flyvesand op over Lyngbankerne, som omgav Præstegaarden. Det var man nu saa vant til der paa Egnen. I tidligere Dage havde Sandflugten ødelagt og begravet Poul Laxmands gamle Gaard Asserbo. Et Foraarsdøgn, mange Aar senere, tildækkede Sandet hele den vestre Side af Tibirke Kirke, saa man maatte kaste Hul igjennem den ophobede Banke, for at komme ind ad Kirkedøren. Beboerne klagede deres Nød for Kongen og bad om Lov til at faae Kirken flyttet længere ind i Landet, men det blev afslaaet, Sandflugten kom igjen, og Mads Bjerring opnaede aldrig at se sin Annexkirke frelst fra denne Ulempe.

De to Unge, som sad paa Bænken foran Alkoven, vare Præstens Datter, Ane Malene, og Kapellanen, Jens Iversen Karbo, med hvem hun iaften var bleven forlovet. Jens holdt Malene i Haanden, saa trofast, som om han var bange for, at hun skulde løbe bort fra ham, hvilket forresten slet ikke var hendes Mening; han sagde intet, intet lydeligt idetmindste, hun ikke heller, hans Blik vedblev blot ufravendt at være heftet paa hende med et Udtryk, der talte nok saa godt som Ord; naar Malene til Gjengjæld prøvede paa at forklare sig i det samme Sprog og slog sine fromme og uskyldige Øjne op til ham, sænkede hun dem strax igjen, og en dyb Rødme udbredte sig over hendes Kinder.

Mads Bjerring sad i Halmstolen og nikkede. Under Læsningen i den Bog, som laa paa Bordet, var han blidelig slumret ind, og Ingen vovede at vække

ham. I det Øjeblik den sidste Solstraale gik bort fra Stuen, vaagnede han pludselig, saae sig forbauset om i denne Taushed og smilede.

»Jeg troer sandelig, jeg var nær ved at falde i Søvn, og Solen er gaaet i Havet og Klokken ringer Helligdag ind, men I savnede mig dog ikke, gjorde I vel? — Ja, ja, Jens Karbo! jeg har imorges delt Alt, hvad der blev tilbage af mit Jordelivs Lykke, med Dig, den lille Ane Malene der, iaften skal jeg endnu føje Noget til. Her har Du den trofaste Følgesvend, der fulgte mig gennem lyse og mørke Dage: min gamle Postil, lidt slidt og medtaget paa Bindet, men lige god for det. Jeg har antegnet din og Ane Malenes Trolovelsesdag her bagi mellem Slægt og Venner, som alle sove ude under Græsset; naar I To en Dag komme tilbage fra Kirkegaarden, efter at have fulgt mig derover for sidste Gang, skal Du skrive mit Navn op under Jeres, saa er den Livsgjerning fuldbragt.«

»Gud lade det vare længe, inden vi komme saavidt,« ytrede Jens Iversen andægtig, idet han tog Bogen og kyssede Præstens Haand. »Eja, se her!« vedblev han, »den haver et rummeligt Gjemme mellem Bladene og Bindet. Hvad brugte Fader det til?«

Mads Bjerring hørte ikke godt i de sidste Aar, men da han saae Jens pege paa Rummet, gjættede han sig til Spørgsmaalet og svarede: »Deri plejer jeg at forvare min skrevne Tale, naar jeg stiger op paa Prædikestolen, men det er endda det Mindste ved Bogen. Den har lært mig at finde Fred med mig selv og med Verden omkring mig, gid den maa blive Dig til samme Velsignelse. I Førstningen faldt det mig noget strengt herude paa Egnen; jeg stillede vist for store Fordringer, Du, og hvem gjør ikke det, mens man er ung? Men saa læste og læste jeg i Bogen og saae mig om mellem de fattige Folk,

hvor Mand og Kvinde kæmpede for at vinde en Rugkjerne frem mellem Sandet eller satte Livet paa Spil for at hente en Ret Fisk ind fra Havet, det gav mig et ydmygt Sind, som jeg siden lærte Andre at finde. Og jeg læste igjen, og i min Bog var der Svar paa alle Spørgsmaal, paa enhver Tvivl, den lærte mig at finde Gud i Stormen, i Sandet, i den fraadende Sø, hans Navn kom frem, hvorhen jeg saae, blot med forskjellige Skrifttegn. Saa blev jeg gladere, alt som Aarene gik, og nu holder jeg af dette Sted og vil ikke bytte mit mossede Tag og min Lyng og min skimlede Kampstenskirke bort for Alverden.«

Præsten taug, de to Unge sad og hviskede sammen, da Stilheden i Stuen pludselig blev afbrudt ved den Støj, som fremkaldes, naar man stryger Tommelfingeren ned ad en Dørfylding. I det Samme stormede et ungt Menneske ind, klædt i graa og grøn Jægerdragt og væbnet med en Fuglebøsse, som han satte fra sig bag Kakkelovnen.

»Her har I mig!« raabte han. »Guds Fred og en glædelig Fest herinde. Lad mig saa faae Noget at spise! — Munter, Malene! Smørrebrød med lybsk Pølse paa! tyndt Brød, tykt Smør! Se Du tager Benene med Dig, jeg skal op til Forstraadens endnu iaften.«

Den, der talede saaledes, var Præstens forkjælede Son, Erik Mandrup, et ungt Menneske, frisk, rød-kindet, med en høj Pande, bølgende, kulsort Haar og et særdeles dristigt og forvovent Udtryk. Da Søsteren gik ud i Kjøkkenet, satte han sig hen paa Bordkanten og svingede frem og tilbage med Benene, medens han tog Præstens Haand i sin og klappede den. Det var imidlertid umuligt for ham at holde sig rolig, han sprang strax efter ned igjen, bøjede sig over mod Mads Bjerring og raabte ind i hans Øre:

»Du maa ud med nogle Skillinger til en ny Hue, lille Fatter. Jægerdrengene grine ad mig, se hvordan den Bøtte seer ud jeg gaaer med. Idag har den været to Gange nede i Tørvegraven.«

Dermed satte han en sammenknuget Hue paa Præstens Hoved.

Mads Bjerring smilede godmodig. »Du kommer altid og forlanger Penge, din Strik. Har Du hørt den Nyhed, der er hændet idag herinde?« tilføjede han.

»Naada, Nyhed! kalder I det for en Nyhed, som hele Sognet har gaaet og sludret om i det sidste Fjerdingsaar? Han er bleven trolovet med Ane Malene, den Vissenpind af Magister, og hvad saa? hvormange Aar skal de nu gaa og se paa hverandre, før de kan faae Brød og Fod under eget Bord? Hvorfor søger Du ikke Kald, Jens Karbo, hvorfor Fanden banker Du ikke paa hos Kirkepatronen og taler din Sag? Du har jo faaet bedste Karakter og skilt Dig vel ved alt det Examensvrøvl, efter hvad Fatter siger.«

Kapellanen rystede paa Hovedet. »Hvis det var gjort dermed,« ytrede han sørgmodig, »men Erik Mandrup kan tro, der skal Mere til. Jeg har havt Ansøgning liggende inde hos Kirkepatronen, Grev Holstein til Lethraborg, i syv Aar, uden at være kommen videre for det. Greven tænker paa sine Bekjendte, som rimeligt er; først skal de rige og formuende Mænds Børn i Kald, og hvem bryder sig vel om en ringe og ubekjendt Person som mig? Jeg er desuden et daarligt Menneske til at tale for mig selv. Det sad her i min Hals, da jeg forgangen Aar havde Audiens nede i Kjøbenhavn, jeg kunde ikke faae Ordene frem. Ja, Gud forlade mig min Synd! blev jeg ikke næsten glad i Foraaret, da jeg var inde i Byen og Lakajen viste os bort med den Besked, at

Excellencen ikke havde Stunder at tale med nogen af de theologiske Kandidater.«

Erik Mandrup gav ikke synderlig Agt paa Kapellanens Forklaring, han sad i dette Øjeblik og undersøgte Smørrebrødet, som Malene kom ind med, løftede den afskaarne Pølse lidt ivejret, kiggede ind under den og rystede fortrædelig paa Hovedet. »Sikken Pølse!« raabte han, »saa tynd, at man kan se Sol og Maane igjennem den, og saa skraber hun Smørret af! Fatter, Fatter! er det at tugte sit Barn op i Guds frygt og Herrens Formaning, hun under ikke et Kristenmenneske Smør paa det daglige Brød. Nu spadserer Du ned og tapper mig en Kande frisk Øl, det, som staaer i Kanden, er dovent, og fuld af druknede Fluier.«

Malene gik, Præsten sad foroverbøjet med Haanden bag Øret og lyttede: »Hvad er alt det, den Erik sidder der og fortæller?« spurgte han smilende.

»Vil Du vide det,« raabte Sønnen og vedblev, idet han fra Tale gik over til Sang: »Jeg har ingen Bunder i mine Støvler, det veed jeg, det veed Du ikke, vil Du give mig en Daler til et Par nye? Det veed Du, det veed jeg ikke. — Det bliver altsaa lige to Daler, en til Kaskjetten og en til Støvlerne. Iaftes var der nede hos Kromanden en Degn, som kom fra Kjøbenhavn og havde læst, at Helsinges Præstekald var opslaaet vakant, derfor kilede jeg herover, det skulde Du søge, Jens Karbo.«

Kapellanen rystede atter paa Hovedet. »Hvad tænker Erik dog paa, saa godt et Kald tør jeg aldrig vente mig. Folk her paa Egnen tale jo ogsaa om, at Excellencen har lovet det til Forstraadens Søn, som er trolovet med Frøken Bülow.«

»Har han da bedre Adkomster til det end Du?«

»Visselig har han det, just ikke bedre Examen, men han har en fornem Slægt og høje Velyndere at

tale for sig, Excellencen Grev Holstein kjender Forstraaden, kommer derud hvert Efteraar i Jagttiden og vilde vist tage det sært ilde op, om han fornam, jeg gjorde mig saa store Forhaabninger, tilmed da han allerede har bestemt sig for en Anden.«

»Jeg giver den Greve Døden og Djævelen!« raabte Erik og slog til Bekræftelse mandhaftig i Bordet. »Lad være at gaa til ham og skriv et Bønskrift direkte til Majestæten, men dristigt og ligefremt maa det være, ud fra Leveren maa Du tale, det holder han af, ingen Bedemandsstil, skriv: allernaadigste Konge og Arveherre til Danmark og Norge, Slesvig og Holsteen, Stormarn og Lillern, jeg er en fattig Svend med god Karakter og daarlig Udsigt, hvis De ikke vil tage Dem af mig, jeg kan holde en Tale, som gaaer til Hjertet — for det kan Du, Jens Karbo, det kan Du — jeg har siddet i elleve Aar herude paa den nøgne Strand, fordi jeg ikke nænnede at forlade en gammel, halvdøv Mand, der vanskelig kunde undvære mig, og jeg vil blive ved at sidde herude, til der gaaer Rust og Møl i mig, om Deres Majestæt ikke strækker ud sin Haand og hjælper paa Sagen. — Naar Du har skrevet dette, skal Du klæde Dig pænt paa, gaa lige til Fredensborg og faae Majestæten selv itale, det er ikke saa svært, drik Dig en Dram, Jens Karbo, og drik Dig to, fortæl ham saa, hvad Du ikke vovede at skrive, men staa ikke og snøvl i det, op med Hovedet, frem med Tanken. Gud bevare os! det skulde være mig! inden jeg læste mit Fadervor iaften, var Ansøgningen skreven, inden Sol stod op imorgen, var jeg nede i Fredensborg og fik Lakudskens til at melde mig.«

»Lakajen«, rettede Ane Malene.

»Lakudskens«, gjentog Erik Mandrup paastaaelig, »Grevernes og Baronernes Folk hedde Lakajer, Majestæten kalder sine for Lakudsker, det maa jeg vel

vide, som seer dem kalkunere hver Jagttid oppe hos Forstraadens.«

Det blev klarere og lysere for Kapellanen, medens Jægerdrengen taledede. Den Tungefærdighed, hvormed han hobede Sætning paa Sætning, hans livlige Minespil og indtrængende Røst, syntes at elektrisere Tilhørerne. Jens Karbo vendte sig mod Malene, hun smilede og nikkede til ham, han saae over mod Præsten og mødte et Ansigt, der udtrykte den dybeste Henrykkelse. Erik havde i Begejstringens Hede efterhaanden hævet sin Stemme og tilsidst udtordnet enhver Sætning saa højt og larmende, at den gamle Mand tydelig opfattede Alt, hvad han sagde. Han var stolt af sin Dreng og maatte gjøre Vold paa sig, for ikke at falde ham om Halsen.

»Jeg troer sandelig, at Erik har Ret,« sagde Jens Karbo. »Hvad om jeg vovede at søge, jeg kunde da ikke faae mere end Nej, og det er jeg allerede vant til, — men Helsinges er saa stort et Kald, — maaske Majestæten vil synes at det er for dristigt af mig, maaske ogsaa Excellence Holstein tog mig det ilde op, naar det kom ham for Øre, at jeg har været saa formastelig, at gaa udenom ham. Hvad siger Du, Ane Malene?«

»Følg hans Raad og skriv din Ansøgning, min kjæreste Ven!«

»Ja, jeg skal sandelig tænke over det, — om nogle Dage, — naar Pintsefesten er forbi.«

»Ja vist!« raabte Erik, idet han stillede sig hen foran Kapellanen med udspilede Ben og en uhyre ringeagtende og spottende Mine. »Om nogle Dage! — det er det gamle Vrøvl, — sikken Mand Du faaer, Ane Malene! — til Mikkelsdag, til Julehelligdag, naar alle Andre ere komne Dig i Forkjøbet. — Hvad er der at betænke sig paa? Skriv strax og spadseer afsted til Kongen imorgen tidlig. Kan Du ikke faae

Majestæten selv itale, saa vend Dig til Moltke, han er af dem, man kan stole paa, sig de oppe hos Forstraadens, bryd Dig Fanden ikke om den Greve til Lethraborg. Skriv blot og lad det faae en Ende.«

»Her er Papir!« sagde Ane Malene, som lod til at opfatte Broderens Ide med større Tilbøjelighed.

»Her er Pen og Blæk,« sagde Erik, »afsted med Dig og Lykke paa Rejsen. Jeg vil blot lade Jer vide, at hvis Sagen lykkes, saa bliver det lige en Sølvdaler, Du skylder mig, fordi jeg løb herop, saasnart jeg hørte, Kaldet var ledigt.«

»Den skal Du faae,« sagde Jens Karbo og rakte ham Haanden. »Jeg skriver virkelig min Ansøgning, nu har jeg overvejet det.«

Da Erik mødte saa stor Villighed efter den første Fordring, troede han at burde gaa lidt videre. »Altsaa en Rigsdaler for Budskabet. Saa var det Ideen, jeg gav Dig, om strax at skrive Ansøgningen, den kan da ikke betales med mindre end to Rigsdaler, mit Raad at gaa til Majestæten sætter jeg kun til tre Mark, det er jo Røverkjob, Jens, Røverkjob! altsaa bliver det ialt fire Rigsdaler og tre Mark, jeg har tilgode.«

Under denne Beregning tog han sin Bøsse fra Kakkelovnskrogen, slængte den over Skuldren og forlod Stuen.

Jens Karbo sad bøjet mod Bordet og skrev med stor Iver. Det er et Særkjende for alle svage Naturer, at naar de engang gribes af en Ide, saa gjør den sig til deres Herre, river dem med sig og driver dem ud over Besindighedens og Maadeholdets Grændser. I dette Øjeblik vilde han Alt og troede at kunne Alt, han nedskrev sit Bønskrift med en feberagtig Hurtighed, stregede ud, smilede og skrev om igjen, der var en Ild, et ukjendt Liv over ham, som bragte hans Øjne til at straale. Ane Malene sad

ved hans Side, strikkede paa en lang Uldstrømpe og læste, hvad han skrev, medens hun støttede sit lille krøllede Hoved op til hans. Hun smilede saa lykkelig, hun havde bestandig holdt af Jens Karbo i hans svage og villieløse Øjeblikke, maatte hun da ikke beundre ham dobbelt i denne Ytring af Kraft og Bestemthed? Hendes Tankekreds var saa ringe, hun begreb kun det Gode her i Verden, fordi hun havde seet og hørt saa lidt af det Onde.

Den gamle Præst sad og røkkede i sin Halmstol, med Hænderne foldede over Maven, og drejede Tømmelfingrene omkring hinanden. Udenfor raslede Vinden i Asketræets Blade og bragte Flammen af Tællelyset paa Bordet til at vifte. Lidt af Maaneskinnet gled forbi Vinduet, lidt af en Bunke graalige og mørke Skyer, og henne fra Krogen ved Alkoven slog Perpendikelen paa det gamle Bornholmeruhr sit tunge og ensformige Slag.

Klokken var bleven mange, det tog Tid at faae Bønskriftet rettet, læst og skrevet om igjen; endelig var Alt fuldbragt, det kunde ikke tænkes bedre, erklærede Ane Malene i fuld Overbevisning, og de bød hinanden Godnat, hun med sit bløde Smil og sit lysende Haab, han med fuld Bevidsthed om det Underværk, en dristig og mandig Villie iaften havde fuldbragt. Næste Morgen tidlig vilde han begive sig paa Vejen til Fredensborg og bringe Kongen sit Bønskrift.

Da Jens Karbo vaagnede i Daggry, var Ane Malene allerede ude i Køkkenet, for at lave hans Øllebrød og skjære den Mad, han skulde have med paa Rejsen. Hun skyndede paa ham, og lidt senere begav Kapellanen sig paa Vandring med en tyk Spadserestok i Haanden, sort Kofte og blottet Hals. Kraven og det hvide Tørklæde bar han i en lille Pakke, der først skulde aabnes, naar han kom udenfor Fredensborg. Mads Bjerrings gamle Huspostil havde han

stukket ind i Brystlommen, og Bønskriftet laa vel forvaret i Bogens hemmelige Gjemme mellem Bindet og Bladene. Ane Malene fik Lov at følge ham et Stykke paa Vejen. Der var et vist højtideligt Alvor udbredt over dem begge. Jens befandt sig aabenbart ikke længer under Indflydelse af Gaarsdagens livlige Inspiration, han saae meget bleg ud og drog af og til et dybt Suk, som tydede paa nogen Ængstelse, men han taug standhaftig for ikke at røbe sig og smilede kjærligt til Ane, hvergang hun trykkede hans Arm, som hun havde slynget begge sine Hænder om.

Det var endnu ikke fuldkommen lyst, da de naaede Helsing Kirke. Manden, som skulde ringe til Solopgang, stod og gabede og strakte sig udenfor Døren til Taarnet, medens han ventede paa, at Klokken skulde slaa fire.

»Lader os gaa lidt indenfor,« ytrede Jens højtidelig, »i en Stund som denne er det godt at vende sig til Gud. Kongens Hjerte i Vorherres Haand er en Vandkilde, siger den vise Salomo, han bøjer den, hvorhen han vil.«

Saa fulgtes de ind i Kirken, deres Skridt gjelød paa Stengulvet, medens de gik op til Koret. Der var fugtigt og koldt derinde. Spurvenerne kvidrede udenfor i Tagskjæget, de knælede, de bad, og deres Bøn mødtes i det samme inderlige Haab og Ønske, men den Ene hørte ikke, hvad den Anden sagde. Malene havde skjult sit Ansigt i begge Hænder, Jens Karbo foldede sine om Præstens Postil. Da han rejste sig, kyssede han Bogen, der gjemte Bønskriftet, og rakte den derefter stiltiende hen mod Malene, som gjorde det Samme. Dermed skiltes de. Hun blev staaende med Haanden skyggende over Øjnene og stirrede efter ham, indtil han forsvandt mellem Træerne inde i Grib Skov. To Gange vendte Jens tilbage,

for at bringe hende endnu et Farvel, Malene havde aldrig forekommet ham yndigere end netop denne Morgen. Hos hende gav altid Tanken og Sjælen Ansigtet dets Skjønhed. Hun kjendte saa lidt den sygelige Overdrivelse, som Lidenskaben lægger i vore Følelser, og havde kun opfattet sin Kjærlighed til Jens Karbo som en Lykke, der skulde skjænke hende en ringe og beskeden Stilling ved hans Side, som tillod at trøste og hjælpe, dele hans Sorg og Glæde, hvilket hun da forresten allerede havde gjort, længe inden de bleve trolovede. Alt det Berusende og Hidsende derimod, som Ørkesløshed og Drømme fylder den Unges Sjæl med, var hende fuldstændig ukjendt, hun var en ydmyg, trofast og hengiven Natur, der lovede at blive et Hjems Pryd, en Mands Lykke.

Da Jens Karbo kom et Stykke ind i Skoven, stod han stille, trak først Koften af og viklede den omhyggelig sammen, dernæst trak han ogsaa sine Sko af, eftersaa dem og rystede paa Hovedet.

»Saalerne ere saa tynde og daarlige,« ytrede han betænksomt, »lad os prøve, hvordan det gaaer med de bare Ben, de lide intet ved at slides lidt.«

Med denne Bestemmelse stak han Skoene ned i Lommen, Koften op paa Enden af Stokken, kastede den over Skulderen og gik trøstigt videre.

Skoven var fugtig og frisk, det duftede derinde, det svulmede og bristede, og ud af Tilintetgjørelsen skød Foryngelsen frem i de forskjelligste Former. Bogfinken løb foran ham paa Vejen, Kragerne fløj skraalende over hans Hoved, og Skovskaden og Træpikkeren, Solsorten og Droslen og den selskabelige Stær fløjtede og sang og støjede hver paa sin Vis og meldte sig efter en Mage eller søgte med hende om et Skjul til den fælles Rede. Saa kom Solen op over Trætoppene og gød sit varme og gyldne Lys

i lange, bløde og zitrende Striber mellem Grenenes Løv og viste det Grønne i tusinde rige og skiftende Nuancer. I det Samme lød Kirkeklokken ovre fra Helsinge, først den ene Klokke, langsom, sørgmodig og højtidelig, saa fulgte Nabokirkens efter, dernæst en tredie; det lød som en Sang hen over Egnen, Hanerne galede fra Skovløberens Hytte og Hundene gjæde oppe hos Forstraadens, Ekkoet af alle disse Røster svarede inde fra Skovbankerne, og Alt blev Lys og Virksomhed, Farve og Straaler, og antog et særegent Udtryk af Skjønhedsfylde for ham, der stod inde i Skoven og lyttede og saae sig om til alle Sider.

»Det lysner og skinner omkring mig,« sagde han til sig selv, »det jubler og synger, og det er grangiveligt for mine Øjne, som om Skov og Mark haver pyntet sig til Højmesse for den store Fest, Kirkeklokken ringer ind i denne Time.«

Det var hans egen Stemning, der gav Billedet de rigeste Farver, han huskede ikke paa, at Naturen hver en skyfri Sommermorgen smykker sig i lignende Højtidsdragt, der er blot saa faa Kirkegængere til Festen.

En Tidlang skred Jens Karbo trøstigt fremad paa den smalle, bugtede Sti, som førte ned gennem Skoven. Hans Ansigt var blodrødt, hans Pande perlede, Koften paa Stokken tyngede lidt over Skuldren. Han var uvant med at gaa saa langt, især uden Sko og Strømper, og tog sig højst ynkelig ud, medens han balancerede henad Vejen, spejdende efter de jevneste Steder, fordi hans Fødder begyndte at blive ømme.

Charlotte Biehl fortæller i sine historiske Breve, hvorfra Stoffet til denne sandfærdige Skildring er taget, at det den Dag, »blev en overmaade stor Hede.« Jens Karbo var ganske af samme Mening,

han standsede af og til for at puste ud, gik lidt igjen og satte sig endelig til Hvile under en gammel Bøg, hvis nedhængende Grene skyggede for Solstraalerne. Her fremtog han sin Frokost og udstødte et tilfreds Raab, idet han drak af den lille Flaske, Ane Malene havde ladet følge med.

»Det er Ribssaft, den rare Pige har kommen paa min Flaske. Hun udfinder dog altid, hvad der kan være mig til Behag. — Altsaa om to Timer stædes jeg for Kongens Øjne, lad os sige om halvtredie, saa gjælder det at vælge de rette Ord til at røre hans Hjerte. Først bukker jeg nu tre Gange, saa siger jeg — ja, hvordan var det?« Jens fremtog en lille Seddel, han havde skrevet iaftes, og læste dens Indhold. »Gud hjælpe mig til at finde et naadigt Øre hos ham. — Mon de Rige og Mægtige begribe Velgjerningens Magt? Jeg troer det ikke, de faae ogsaa kun sjelden den rette Tak at høre, man maa selv have været i Vaande og Kvide, for at forstaa den Lovsang, som boer i den Befriedes Hjerte. — Det koster Majestæten saa lidt at skabe vor Lykke, kun et eneste Ord, derfor skulde han blive priset og velsignet af os alle Tre, — ak! hvad betyder vel det? — velsignet af os? — Enkens fattige Skjærv! — men over den var der dog større Glæde i Himmerig end over Alt, hvad de Rige ofrede. — Blot jeg kunde sige ham alt dette, blot jeg turde! — Vor gamle Præst skulde da leve Resten af sine Dage i Ro og Fred, og hans Datter! — ak, Ane Malene! hun er min allerbedste Lykke. Herre Gudfader være priset for hende.« Han knælede, han strakte sine Hænder iveau og tilføjede hviskende: »Den Gud vilde velsigne, gav han en trofast Kvinde.«

Saa stod han op og gik videre ned over Nøddebo, hvorfra Gangstien førte til Fredensborg. Ved Bredden af Esrom Sø satte han sig igjen til Hvile, efterat

have trukket Skoene paa og smykket sig paa det Bedste med det hvide Tørklæde og den nystrøgne Krave. Maalet laa synligt for ham. Over den nye Plantage ved Søen kunde han skimte Fredensborgs kobberdækkede Kuppel. Jens Karbo havde tilbragt henved fem Timer paa Vejen, han var træt og anstrengt og følte desuden en tiltagende Ængstelighed, efterhaanden som han nærmede sig Slottet. Han fandt det endnu for tidligt paa Dagen at melde sig til Audiens og besluttede at tøve lidt, før han gik videre. Han prøvede paa at læse i den gamle Postil, men Tankerne vilde ikke ret fæste sig ved Bogen. Han saa ud over Egnen, Søen laa blank og ubevægelig foran ham, Fiskene sprang i Overfladen, Trætoppene afspejlede sig paa den modsatte Bred. Fuglene sang, Insekterne summede, Livet jublede. Det var den samme friske Skjønhed, han havde følt sig henrevet af imorges tidlig, blot i et andet Lys og med et andet Udtryk. Han gjentog Indledningstalen fra den lille Seddel, derefter lukkede hans Øjne sig, Hovedet sank ned paa Brystet, og Jens Karbo faldt lidt efter i en dyb og rolig Søvn, som lod ham glemme Tiden, Stedet og alle ængstelige Bekymringer. Det Sidste, han kunde huske, før han sov ind, var Synet af to Ryttere, som kom henover Stien, han nylig havde passeret. Den, der red foran, bar en Sølvtrøse om sin Kasket og en mørkegrøn Jagtfrakke knappet tæt op i Halsen.

»Det er Forstraaden og hans Skovrider oppe fra Esrom,« mumlede Jens, plirede lidt med Øjnene og sov ind.

De to Ryttere fulgte Stiens Krumninger langs med Søen og holdt sig i Skyggen af Skoven. Lidt efter vendte de samme Vej tilbage igjen. Idet den første kom nærmere, standsede han Hesten og vinkede ad sin Ledsager.

»Der sidder en Mand henne paa den Bøgestub med Hovedet bøjet ned mod Brystet, han seer mig saa mager og daarlig ud, gaa og hør, hvad han fattes.«

»Han sover nok saa trygt,« svarede den Tiltalte. »Om jeg ikke tager fejl, er det Kapellanen oppe fra Vejby i Holbo Herred, en fromme og gudfrygtig Person. Han folder Hænderne over sin Bønebog, og der stikker et sammenlagt Papir op fra den.«

»Saa gaa hen og viis os, hvor dygtig en Mestertyv Du er. List det Papir op fra Bogen, men det maa ske, uden at han fornemmer det, ellers skal Du faae med mig at bestille.«

Jægeren skrævede tilbage over Grøften, vadede gjennem Løvbunken, varsomt, med udspilede Arme, og tog Papiret, uden at Jens vaagnede. Det var Bønskriftet til Kongen. Efterat Herren havde læst det, lagde den Anden det tilbage i Bogen igjen, og de to Ryttere fortsatte vel tilmode deres Vej opad Stien.

Jens vedblev at sove, han havde intet seet og intet hørt. Da han endelig vaagnede, slog Klokken ti, nu var det da paa høje Tid at gaa videre, hvis han skulde faae Kongen itale den Dag; han kastede et mønstrende Blik paa sin Dragt, redte Haaret igjennem med Fingrene, børstede Kofte og skyndte sig ned til Fredensborg.

Da Lakajen saae den ydmyge Kapellan forlegen og ubehjælpelig stille sig indenfor Døren i Forsalen og hørte, hvad han vilde, trak han paa Skulderen og svarede:

»Majestæten giver ingen Audiens om Helligdagen. Det skulde da være af sær Naade og fordi Han er en rejsende Person. Aber vi kan jo prøve paa, hvad Oberhofmarskallen siger. Spadseer indenfor.« Dermed

førte han Jens Karbo til det næste Værelse og lod ham vente der.

Noget efter kom en lille Mand tilsyne, klædt i en broderet Hofdragt med Elefantordenens blaa Baand over Skulderen, hvidt, pudret Haar og et mildt og smilende Ansigt. Det var Overhofmarskal Moltke, en Herre, om hvem der kunde være en hel Del at fortælle, hvis han ikke, uheldigvis for os, havde saa lidt at bestille med nærværende Historie.

I 1760 var Moltke allerede en ældre Mand, skjøndt han endnu havde en lang Levetid for sig; loyal, trofast og kløgtig, forstod han mindre at fremkalde en Begivenhed end bestandig at bringe det Bedste ud af den, hvilket vel ikke er Talent, men dog grændser meget nær dertil. Han var desuden snild og resolut, naar det kom an paa at handle. Det beviste han, da Frederik den Femte, efterat have hævet ham til Greve og Elefantridder, forlangte hans Datter Katharina til Dronning. Moltke smilede, bukkede, bevidnede Kongen sin dybe Henrykkelse over saa stor en Naade, og — afslog bestemt det fristende Tilbud. Derefter skyndte han sig med at gifte sit Barn bort til Grev Hannibal Wedel-Wedelsborg, skjøndt hun endnu ikke havde fyldt femten Aar, fik Gehejmeraad Dehn skikket til England og Tydskland, for at udsøge Kongen en anden Gemalinde, og vedblev saaledes at bugte sig mellem Vanskeligheder, Rænker og Faldgruber, som Fjender og Misundere stillede ivejen for ham, uden nogensinde at tage fejl eller at miste den Gunst, han stod i hos de forskjellige Herskaber, som i otteoghalvtredsindstyve Aar benyttede hans Tjeneste.

Ved given Lejlighed forstod Adam Moltke imidlertid ogsaa at varetage den materielle Fordel, hvortil Lykken eller Tilfældet dog hjalp sin Del. Engang sluttede han saaledes Overenskomst med Kammerherre

Brömsen om aarlig at udbetale ham 3000 Rdl., mod at Moltke derfor til Gjengjæld, naar Kammerherren døde, skulde arve hans Ejendom Niendorff i Holsten. Fire Uger efter Kontraktens Underskrift døde Brömsen, Moltke fik Godset og solgte det siden for 80,000 Rdl.

Det, der især skaffede Moltke et Navn blandt den store Hob, og de Egenskaber, der siden synes at være blevne Arvelod i hans Slægt, var en utrættelig Redebonhed til at hjælpe Enhver, der søgte hans Indflydelse. Han forstod i høj Grad den Kunst at give saaledes, at det syntes, som om det var ham og ikke hans Klient, der modtog en Tjeneste. I et saadant Tilfælde undergik hans fyldige og lidt dagligdags Ansigt en paafaldende Forandring, det blev aandrigt, fint og talende, de smaa, lyse Øjne spillede og straalende, der bredte sig et Smil over de fyldige Læber, medens han lyttede, nikkede, gned sine Hænder og med en Kjenders Skarpsyn trængte tilbunds i den Sjæl, han brød sig om at gennemskue, Afstanden forsvandt, han holdt bestandig mere end han lovede, og Røsten, Blikket, Smilet bar paa samme Tid Vidnesbyrd om den Lykke, han selv følte ved at kunne raade eller frelse.

Da Overhofmarskallen saae Kapellanen blive staaende ved Døren og vride og dreje Legemet under de mest kejtede Buk, vinkede han ad ham og tog selv Plads i en af de store Lænestole.

»Hvad er det saa, Han har paa sin Samvittighed? Kom herhen, sæt sig ned og lad os snakke lidt sammen.«

Jens blev modig ved denne ligefremme Tiltale, han satte sig paa den yderste Rand af Stolen, lagde sin Hat paa Gulvet, medens han stak Haanden i Brystlommen og fiskede Bønskriftet op. Derefter fortalte han, hvem han var og Grunden til sit Komme.

Han fortalte egenlig langt mere, end han selv vidste af, Moltke var Mand for at lede en Samtale, enhver af hans smaa Bemærkninger og uskyldige Spørgsmaal forlangte et Svar eller bragte den Anden ind i det Spor, han bestemte. Jens opregnede, hvormange Aar han havde gaaet og søgt Kald hos Kirkepatronen, Greve Holstein, uden nogensinde at komme videre. Af og til var det hændet, at han ved en ny Audiens, efter lang Tids Forløb, kunde finde sit Bønskrift uaabnet paa det Sted, Greven havde lagt det sidste Gang, hvilket han dog selv paatog sig at undskylde: Excellencen havde vist saa mange Forretninger, han var desuden en gammel Mand, og de, han foretrak og gav Kald, vare sikkert værdigere dertil, skjønt de ikke havde gjort bedre Examen. Nu havde Jens idag taget sig den store Frihed efter bedste Formue at skildre sine bedrøvelige Omstændigheder og søge det ledige Præstekald ovre i Helsinge. Det var hans inderlige Ønske at faae Audiens, for selv at levere Majestæten sit Bønskrift og anbefale det til hans Gunst og Naade.

»Det kan ikke ske,« svarede Overhofmarskallen og rystede paa Hovedet. »Hans Majestæt modtager Ingen idag, desuden har jeg hørt af Højsammes egen Mund, at han allerede har givet Kaldet i Helsinge bort, saa der er Intet ved den Sag at gjøre.«

Kapellanen udstødte et dybt Suk, han sad og drejede paa sin Hat, men tog alligevel Sagen med større Fatning, end Moltke havde ventet.

»Saa det er allerede givet bort?« ytrede han med sørgmodig, klagende Røst, »det er da Forst-raadens Christoffer oppe paa Esrom, som er den Lykkelige?«

Moltke smilede til dette indiskrete Spørgsmaal, men svarede ikke.

»Jeg kom forbi Forstraaden og hans Karl undervejs,« tilføjede Jens forklarende. »Han har vist været her for at takke. Ja, ja! jeg tvivlede ogsaa nok om, at saa stor en Lykke kunde blive mig beskikket.« Dermed stod han op fra Stolen og begyndte igjen at dreje Kroppen frem og tilbage under dybe Buk. »Vil Eders Excellence da naadigst modtage min allerunderdanigste Ansøgning og ved Lejlighed forelægge den for Hans Majestæt?«

»Hvad skulde det nytte til, naar jeg siger Ham, at Kaldet allerede er givet bort?«

»Nej, det er ogsaa sandt,« svarede Jens og bukkede endnu engang, medens han stak Bønskriftet i Lommen.

»Sæt sig kun ned igjen, jeg har mere at tale med Ham om,« sagde Moltke. »Den Mads Bjerring til Vejby og Tibirke, Han er Kapellan hos, har jeg hørt omtale som en gammel Mand, noget værkbruden og tilmed saa svag af Hørelse, at han begynder at blive uskikket til sin Gjerning; forholder det sig ikke saaledes?«

»Han er ganske vist lidt værkbruden,« svarede Jens, »Benene vil ikke rigtig staa ham bi, men det gaaer dog ret godt endnu ved Hjælp af en Stok. Han fik sin Skade den Vinternat vi havde den svære Orkan, som Eders Excellence kanske mindes. Det fremmede Skib laa derude for Tisvilde, det drev paa Land med en forfærdelig Nordvestenstorm. Vi kunde høre Folkene paa Vraget stønne og raabe ind til os mellem Strandbankerne, men Ingen turde gaa ud, Himmel og Hav stod i det fraadende Skum; saa satte Præsten og En til sig i Baaden, taledede og bad, og Fiskerne, som ikke vilde være ringere end den gamle Mand, gik med, og saa frelste de syv Mennesker fra Søen. Men den Nat fik Mads Bjerring sin Gigt, og den har knuget ham siden.«

»Hvem var den Mand, der først gik i Baaden med Præsten?«

»Det var rigtignok mig,« svarede Jens, »men det havde ikke stort at betyde, for jeg roer kun daarligt, helst med den store Bunkaare, og naar det gaaer op imod Strømmen. Mads Bjerrings Hørelse er vel ogsaa som saa, men han hjælper sig dog, og Menigheden har nu engang vænnet sig til det, desuden staaer jeg ham jo bi som hans Kapellan.«

»Biskoppen talte om ham forleden, Manden vil faae Tilhold at søge sin Afsked; det gjør mig Ondt at bedrøve Ham med en saadan Tidende, Kapellan, men paa den anden Side anseer jeg Ham for den, der lempeligst vil kunne bringe Sagen paa Bane for den gamle Præst og forberede ham paa, hvad der vil ske.«

Kapellanens Hoved sænkede sig under denne ulykkelige Nyhed, han vovede ikke at se ivejret, men Moltke lagde dog Mærke til, hvor rystet han blev.

»Det er et højst sørgeligt Budskab, og det vil gaa Mads Bjerring saare nær til Hjerte,« ytrede han lidt efter med dirrende Læber.

»Han maatte dog vente det, synes mig; desuden afskediges han jo i Majestætens Naade og med Pension.«

»Ak: Excellence, den forslaaer ikke, og det, han frygtede mest for, vil nu ske: Mads maa gaa som gjældbunden Mand i sin Grav. Han havde ment at holde sig to, tre Aar endnu, saa vilde det Værste være overstaet.«

»Ja, Kaldet er vel ikke stort, men jeg synes dog — for en enlig Mand og en voxen Datter; den Præst maa da have bragt stor Gjæld med sig fra tidligere Dage eller ogsaa være en slet Husholder. Hvad er Aarsagen? Tal kun uforbeholdent, Han kan trygt betro sig til mig.«

»Han har, som Eders Excellence sagde, havt stor Gjæld at afbetale fra tidligere Dage. Præstegaarden i Tibirke var gammel og faldefærdig, da Mads Bjerring fik Kaldet, en Vinternat brød Stormen det Halve af Baghuset ned, Mads kunde have stivet Resten af og bødet paa det Gamle, men istedet derfor byggede han et helt nyt Hus, og naar Nogen undrede sig derover, lo han blot paa sin Maade og svarede: Det Hus skal min Eftermand visselig vel-signe mig for. — Hvad man saaer i Vinter, groer op i Vaar. Det var Grunden til at Mads kom i Gjæld. — Han er ogsaa kun en daarlig Husholder. Der sejler en Fisker hjem fra Havet med søndret Baad eller forrevne Garn, der boer en fattig Mand ude mellem Lyngen, hans Rugmark er spoleret af Sandflugten, de mangle Korn hos den Ene og Brændsel hos den Anden, naar Vinter stunder paa, men for dem allesammen er der en slagen Vej op til Præstegaarden, og Mads gaaer og venter paa, at de skal komme, har han ingenting selv, sætter han sig i Gjæld for de Andre. Ja, naadige Excellence studser, I smiler, men det gaaer ikke anderledes til; naar man lever mellem de fattige Mennesker Aar ud, Aar ind, bliver deres Sorger til vore Sorger, de rykke En nærmere paa Livet, vi blive tilsidst allesammen til een Familie. Mads har sandelig ikke engang Hegn om sin egen Have, Drengene gaa ud og ind og spise hans Frugter, han hjælper dem selv med at plukke ned. — Han er kun en daarlig Husholder.«

Jens Karbo førte Ordet, og Marskallen taug; den ydmyge, frygtsomme Sjæl tog Tilløb og blev veltalende; naar han saae ivejret og holdt lidt op med at dreje paa sin runde Hat, mødte han bestandig Moltkes milde og deltagende Øjne.

»Hvor stor er Hans egen Løn som Kapellan hos Præsten?«

Jens smilede og svingede lidt frem og tilbage med Armene, medens han saae ned for sig. »Den er ikke ret stor,« svarede han undselig, »for i de sidste Aar har jeg kun faaet til et Par Støvler og en ny sort Vadmel's Vest, men jeg har heller ikke forlangt mere, jeg vidste nok, der var ingen Penge i Kassen, og den daglige Føde havde jeg jo altid.«

»Nu skal jeg sige Ham Noget,« ytrede Greven pludselig; »Han er bestemt en rigtig skikkelig Person, og kommer der igjen en Dag, hvor Han har en Smule Raad og Indflydelse nødvendig, saa henvend sig kun til mig, jeg skal staa Ham bi med hvad jeg kan, og min lærde Ven og Kollega, Grev Holstein, vil ikke tage Ham det ilde op, Han er fra nu af min Klient, forstaaer Han det?«

»Tak, Excellence, Tak!« svarede Jens, og til Trods for al Skik og Brug greb han, bevæget som han var i dette Øjeblik, Moltkes Haand, bøjede sig ned og kyssede den. »I har ladet Eders Ansigt lyse over mig, saa mildt og venligt, og jeg er dog kun lidt og ringe i Verdens Øjne. I kan tro, jeg skal gjemme Eders Ord i et taknemmeligt Hjerte.«

»Hvad har Han nu isinde at tage sig for?«

»Nu vil jeg gaa hjem og se at blive til Trøst for dem, som lide, og arbejde mere ivrigt end før, for nu trænge de mere dertil. Jeg veed blot ikke rigtig, hvad jeg skal tage fat paa, naar Mads Bjergering mister Kaldet, maaske kan jeg blive Skolemester, maaske Huslærer hos en eller anden fornemme Familie. Vi har altid sat Lid til Vorherre i det Hus, han hjælper os nok tilsidst, og vi trænge jo ikke til saameget.«

»Ja, gaa Han nu sin Vej,« sagde Moltke og lagde Haanden paa Karbos Skulder, »gaa, og vedbliv at være til Velsignelse for dem derhjemme. Husk blot paa, hvad jeg nylig sagde. Glemmer Han

at komme til mig, saa kommer jeg til Ham, maaske før Han venter det. — Dermed Gud befalet.«

Ane Malene havde tilbragt Formiddagen ovre i Tibirke Kirke. Da Gudstjenesten var endt, tog hun sit Sytøj og satte sig op paa en af Bankerne, hvorfra der var Udsigt hen over den lille Sti, som Jens Karbo skulde over. Lærkerne sang, Myggene summede, Luften var uendelig mild, saa frisk og lyseblaa. De grønne Rugmarker bølgede omkring hende, inde i Skoven kikkede Gjøgen. — Hun sad og saae sig om, smilede og lod af og til Hænderne synke ned i Skjødets, medens hun grublede og lagde de skønneste Planer for Fremtiden, en Fremtid for hende og Jens, nu ventede hun blot paa, at han snart skulde komme tilbage, hun havde sunget og bedet i Kirken med ham i sit Hjerte, og hun troede paa Bønnens Kraft.

Det blev henimod Aften, inden han viste sig. Endelig kom han da, langsomt, trættet og bøjet, som om han slæbte paa en tung Byrde. Hun fløj ham imøde, men Ordene og Smilet standsede ved det første Blik paa hans blege og indfaldne Ansigt. Da han havde fortalt, hvad der var hændet, fattede hun ham i Begyndelsen ikke ret, hun kjendte Savnet og Skuffelsen, det var den Luft, hvori hun saalænge havde levet, men at der pludselig kunde komme en saa stor Ulykke, derpaa var hun uforberedt, især idag. Hun stod i nogle Øjeblikke som truffen af et Slag; medens hun kæmpede for at beherske sig, skjælvede Læberne som i Krampe, og begge Hænder knugede sig fast om hinanden. Han hørte hendes dæmpede Graad, medens hun slyngede Armene om hans Skulder og støttede Hovedet op til hans Bryst, og han lod hende græde, fordi han forgjæves søgte efter mildnende Ord og ikke vidste, hvad han skulde sige. Der gives heller ikke Ord til Trøst for Smerten. Tiden er dens eneste Læge, Nogle mene Bedøvelse. — Lidt

efter rejste det bøjede Hoved sig atter, hun strakte ham sine smaa, arbejdshaarde Hænder imøde og hviskede:

»Hvor vilde jeg dog være fortabt, hvis jeg nu stod ene med min Sorg og min gamle evneløse Fader, uden at have Dig til at hjælpe og raade os. Guds Villie ske, vi maa tømme den Kalk, han rækker os. — Sørg ikke for meget, min kjæreste Ven, vi ere unge, og to stærke Skuldre bære meget. jeg staaer tidligere op og kan ogsaa nok gaa lidt sildigere iseng.«

Imorges bad hun for ham, iaften trøstede hun ham, det var den Lod, hun forlangte af Kjærligheden.

Saa vendte de tilbage til Præstegaarden, medens deres Blik sænkede sig i hinanden, og af og til hviskede de enkelte utydelige Ord, der kun forstaaes i en Stund som denne, mellem et Smil og en Taare.

Aftentaagen drog et graaligt Slør over Skoven, Solen gik blank og skyløs ned, de lagde ikke Mærke dertil. Æbletrærnes Blomster ovre fra Bønderhaverne fyldte Luften, og den samme Fugl sang for dem, som de havde lyttet til imorges, da var det deres Haab og Tro, som lagde Melodi i dens Kvidren; iaften hørte de den ikke.

Ude paa Stranden glimtede og glitrede det som en Strøm af flydende Guld, Maagerne skreg og flokkedes langs med Kysten; hvergang Sollyset strejfede dem, antog deres snehvide Bryst et rosenrødt Skjær. Et Stykke borte laa Vraget af en Svendborger Jagt, som i den sidste Storm var tøret ind paa Kysten, Nødflaget hang endnu i det ene Vant, Masten knækket, Sprydet slingrende ned ad Bougen. Vandet skvulpede i bløde, bugtende Striber kjærtegnende omkring Vragets Sider og lod til at være aldeles ubekjendt med Aarsagen til det lille Fartøjs sørgelige Skjæbne. Havet løj og skuffede, som det altid lyver og skuffer,

det vender sig bestandig tilsidst hævnende mod Enhver, som troer paa det.

Lidt efter skiltes de.

Da han senere om Aftenen kom forbi hendes Kammer, brændte Lyset derinde endnu. Han saa hende ligge knælende paa Gulvet, med Hænderne foldede omkring Sengestolpen. Græd hun? bad hun og søgte nu selv den Trøst, hun nylig havde prøvet paa at yde ham? tømte hun Smertens Kalk tilbunds i dette Ensomhedens Øjeblik, eller var det Søvnens, hvis lyse Billeder lod hende glemme Alt, hvad der havde sammensvoret sig mod hendes beskedne Lykke? Hendes prægtige Haar skjulte Ansigtet og hang ned over de blottede Arme, som Maria Magdalenes paa Rafaels bekjendte Billede. Af og til forekom det Jens, som om en feberagtig Skjælven rystede hendes Legeme; han listede sig stille bort igjen, uden at give sin Nærværelse tilkjende.

Foran det nedbrudte Havegjærde lød en lystig Sang. Erik Mandrup kom hen imod ham, lidt slingerende, lidt oprømt og usikker paa Benene, han havde aabenbart tilbragt en Tid af Aftenen nede i Kroen.

»Naa, er det Dig, Jens Iversen Karbo, hvordan gik det saa? Du skylder mig halvfemte Daler, hid med dem.«

»Jeg har ikke havt Noget for min Gang, jeg kom forsilde, Du! Kaldet var allerede givet bort.«

»Hvad kan jeg gjøre ved, at Du ikke skyndte Dig mere? jeg maa bede om mine tre Rigsdaler, og det strax. Du har naturligvis staaet og vrøvlet i det og ikke turdet tale dem ordenlig dundrende til. Herre Jesus! det skulde have været mig! Troer I Hallunker, I Kanailer, I Hanrejpidske, I skal have Lov til at forpagte Luften og Lykken fra os, æde Æbler og verfe os Kjernehuset til, bilder I Jer ind, jeg vil lade mig snøfle af en Skovriderflab, fordi jeg

bliver tørstig, mens vi plante Graner, og springer ind i Kroen efter en Dram, — Sludder! jeg mener, at I skal raade over Embeder og Forstgestriker og give det fedeste Kald bort til den, der gifter sig med Jeres afdankede Kjærester? Jeg melder Jer til Forstraaden, gjør jeg, I skal faae hans Hundepidsk at smage, hvis I ikke strax skaffer mig Kald, for jeg har lovet min kjære Erik Mandrup, Præstens enbaarne Søn, to Rigsdaler blank ud, dem han forresten allerede har siddet og sviret op nede i Kroen. — Saadan vilde jeg have talet, det skulde vel have bragt dem til Fornuft. — Du maa endelig lade mig faae den Daler, Du lovede mig, jeg skylder den til Siple Skræder for et Stykke Vadmel.«

»Jeg har den ikke,« svarede Jens og rystede paa Hovedet.

»Sikken en Pjalt jeg faaer til Svoger,« raabte Erik. »Naa, Hovedet op, Jens. Det næste Kald, som bliver ledigt, skal være dit, det kan Du tage Forgift paa. Lad mig bare faae de tre Mark, jeg har tilgode.« Kapellanen gjentog sit Afslag og gik ind i Præstegaarden. Erik skraalede en ny Sang og slentrede op mod Jægerhuset.

Saaledes gik Kristihimmelfartsdag. I den følgende Uge søgte Kapellanen flere Gange Lejlighed til at meddele Præsten, hvad der forestod, men fandt den ikke, maaske tilbød den sig, uden at han, naar Øjeblikket kom, havde Mod til at benytte det. I samme Uge skrev han til en Kamerat i Kjøbenhavn, at denne flittig maatte forhøre sig om en Plads ved en af Skolerne, et ledigt Degnekald eller en Huslærerpost hos private Folk, Jens vilde tage tiltakke med hvad det skulde være. Da han gik med Brevet, mødte han Forstraaden, hilste og spurgte, om det var tilladt at ønske Hans Velbaarenhed tillykke. Forst-

raaden standsede sin Hest, hans solbrændte Ansigt smilede.

»Naa, saa Han har ogsaa hørt det? Ja, denne gang blev det endelig til Noget. De kunde heller ikke godt være bekendt at lade Drengen vente længer, saadan en Familie han gifter sig ind i, og saa gode Fortalere, som han havde. Forresten faae vi først Kaldsbrevet paa Søndag, naar Provsten kommer herved, saa skal Sagen bringes i Rigtighed. — Havde Han været en fornuftig Fyr, Kapellan, en Spekulant, og skikket mig Ane Malene op paa Gaarden til Opvartning, som jeg forlangte den Dag, de mange Hoffets Herrer vare til Middag hos mig efter Jagten, kunde Han maaske ogsaa have skaffet sig en dygtig Fortaler hos Hr. Greven, Malene er jo en smuk Pige, min Salighed en nyskelig lille Pige. Sikke nogle Øjne! — det nytter ikke at være snerpet, naar En vil fort i denne syndige Verden, hvad har en Smule Fjaseri vel at sige? Jeg har sgu aldrig læst eller hørt Folk fortælle, at en lille Pige er faret til Himmels, fordi en Kavaller gav hende et Smæk-kys eller lagde sin Haand paa hendes Bryst. Fornemme Herrer ere nu engang vante til at faae deres Villie, det nytter ikke at stritte imod. — Noget for Noget! — Farvel, lille Jens, farvel! hils dem hjemme hos Jer.« Dermed fløjtede Forstraaden ad Hundene, smeldede med sin Pidsk og red videre.

Pintseløverdag havde Folk travlt i Vejby og Tibirke. Kvinder og Børn kom skarevis ud paa Kirkegaarden med Spader og River, Sand og Blomster, for at pynte deres Slægtnings Grave. Den Dag i Aaret var der altid størst Liv blandt de Døde. Børnene saae til eller legede mellem Gravene. Naar Kvinderne hvilede, satte de sig ned hos hverandre, og medens den Ene gav en Dunk Ribsvin tilbedste, den Anden en Stabel nybagte

Pandekager, fortalte de om ham eller hende, som laa foran dem under det lille sorte Kors eller under den frodige Ukrudtsbunke, der indfattedes af et sammenfaldet Stakit. Det Glemte blev friskt igjen, og Historien var sjelden lang, hvad er der vel at sige om de Fleste af os Andet end at vi levede og døde? Vidste de tilfældigvis lidt mere den Dag, saa lød det bestandig som Lovtaler.

Hvoraaf kommer det, at vi bevare en saa levende Erindring om de Levendes Fejl og ere saa tilbøjelige til at glemme de Dødes? Dette Omslag kan ikke finde Sted, fordi den Sidste er ude af Stand til at forsvare sig, vi angreb ham jo før næsten altid kun der, hvor hans Forsvar var umuligt. Grunden maa vel snarere søges i, at de Døde have vejet Pladsen og ikke længer staa os ivejen. Rygtet finder ingen Næring hos dem, Graven dækker over. Der udvikler sig en hidtil ukjendt Følelse af Retfærdighed hos os, vi prøve, tvivle og finde Undskyldninger, hvor der før kun var Anklage. Saaledes kan det hændes, at Den, vi forfulgte og i moralsk Forstand gjerne vilde dreje Halsen om paa, tilsidst ender i en Straaleglands af lutter Elskværdighed.

Efterat Kvinderne havde hvilet lidt, skyndte de sig igjen til Arbejdet, Gravene maatte nødvendig være færdige til imorgen, inden Folk gik i Kirke. Naar Børnene raabte eller lo for højt, tyssede de Ældre paa dem, Alt var saa fredeligt og venligt rundt om, Kirkegaarden aabner kun Døren til sine Rædsler for Tanken, at se til viser den alene Fred og alvorlige Minder. Degnen havde lige saa travlt som alle de Øvrige, han kom med Favnen fuld af Bøgeløv til Pynt for Alteret og de gamle Træbilleder, og Enebærris, som skulde stikkes fast paa Kirkestolene langs med Gangen.

Solen skinnede, oppe i Taarnet kimedede Klokken med en saa sørgmodig Klang, som om den beklagede sig over en Sprække. Ovre i Helsinge, Ramløse og Valby kimededes der ogsaa, det lød som bløde Melodier i Luften, naar Klokkeklangen blandedes.

Hjemme i Præstegaarden sad gamle Mads Bjerring i en falmet Kofte, en blaa og hvidstribet Nat-hue trukket ned over det hvide, strittende Haar, og skrev flittig paa sin Prædiken, eller rettere sagt, han afskrev blot Broderparten af den, han allerede havde holdt ved mangfoldige tidligere Pintsefester. Udenfor det aabne Vindue fløjtede Solsorten i sit Pindebur, paa Taget knebrede en Stork, og i Gaarden laa den enøjede Lænkehund udstrakt i Solen og drømte, at den sloges og vandt en vældig Sejr, som den be-seglede ved en højtidelig Gjøen, uden at denne Støj dog i mindste Maade forstyrrede Præsten.

Saa kom første Pintsedag, skyfri og klar som Himmelfartsdagen. Allevegne fra strømmede Bønderne til Kirken, de havde været tidligere oppe end ellers, for at se Solen løbe rundt. Uheldigvis var det just lidt skyfuldt i det Øjeblik, den røde Ildkugle kom frem over Horizonten, Himmelen var dækket, men hvad angik det vel Solen? At den løb rundt alligevel, derom tvivlede Ingen. Glade Ansigter, nye Kjoler, Hilsner og Smil mødtes. Idag hvilede Arbejdet, og iaften skulde der være Dands i Kroen, hvor Værten, foruden de to sædvanlige Violiner, havde lovet dem en Trompeter fra Helsingør, tænk blot, en virkelig tysk Trompeter, maaske i Uniformskofte! Alt dette paa een Dag, mere kunde man da ikke forlange, og de Lykkelige levede i Øjeblikket.

Klokken ringede, da Mads Bjerring, støttet til sin Stok og med Jens Karbo under den anden Arm, gik op til Kirken, Ane Malene fulgte ved hans Side

med Psalmebogen indsvøbt i et snehvidt Lommetørklæde.

Den gamle Mand var meget taus og ordknap idag, det havde han forresten været i hele den sidste Uge, Ingen fattede Grunden, men hans nedtrykte Stemning hindrede dog Jens Karbo i at omtale det sørgelige Budskab fra Moltke. To Gange opmandede han sig og hviskede til Ane Malene: »Nu gaaer jeg ind og siger ham Alt,« begge Gange lagde hun afværgende sin Haand paa hans Arm og bad ham bønligt: »ikke idag, ikke iaften! han faaer det tidsnok at vide.« Hun tænkte kun paa at holde Sorgen borte fra ham saa længe som muligt.

Kapellanen forrettede i den sidste Tid Messen, fordi Mads Bjerring havde ondt ved at staa saalænge, derefter hjalp Jens ham op i Prædikestolen, hvor han tog Plads paa et Sæde, saa højt, at Ingen fra Gulvet kunde se, at han sad. Han talte over Dagens Text: Mesteren havde fuldbragt sit Hverv og forladt Disciplene, som, fyldte af hans Kjærlighedslære, nu skulde vandre ud i Verden, mangfoldiggjøre hans Frøkorn og bringe dem til at spire og blomstre. Præstens Ord lød i Begyndelsen saa klangløse, saa skjælvende og svage, at kun de Nærmestsiddende vare istand til at følge med. Efterhaanden blussede det op i ham, hans Tankegang strejfede over i det Følsomme og Personlige, det var om sig selv, han taledede, han havde i mange Aar ogsaa været Mester og Lærer for en Hjord, hvoraf Nogle idag sad nede og hørte paa ham, medens Andre laa og sov ude under Græstørvan, et ringe Redskab vel, men Vorherre var nok Mand for at faae sin Gjerning forrettet ved hvem han vilde. Han havde plantet Frøkorn og hjulpet og ledet og raadet af bedste Formue, nu stundede det mod Aften og mindede ham om, at han havde andetsteds hjemme, hans Hverv var fuldbragt,

han ønskede kun at gaa bort med den Fortrøstning at have været til Velsignelse for Nogen.

Dagslyset faldt lige paa Præstens Ansigt, hans Stemme skjælvede ikke mere, hans Blik straaede, den sammensunkne Skikkelse syntes at voxte. Menigheden sad og lyttede til med aabne Munde, foroverbøjede, opmærksomme, det var saa hjemligt, saa forstaaeligt altsammen. Ane Malenes Øjne søgte Jens Karbo, begges Aasyn havde det samme forlegne og overraskede Udtryk. Hvad betydede disse Ord, der greb Taleren selv saa mægtigt, at Taarerne løb ned over hans Kinder, hvorledes kunde han bestemt hentyde til Afskeden, uden at være underrettet om det, de omhyggeligt havde søgt at skjule for ham?

Derefter begyndte Mads et andet Afsnit, i hvilket han gik ind paa Vidunderet med den hellige Aand. Hans dybe Sindsbevægelse forsvandt efterhaanden som Ild i et Halmstraa, han bredte sig i Bibelsprog, Udraab og Fraser, der svækkede hele det første Indtryk. Stemmen blev atter svag og klangløs; idet han sluttede sin Tale, gik den over i en utydelig Mumlen, hans Hoved sank ned paa Brystet, han taug.

»Hvorfor holder han op at snakke, før han er helt færdig?« ytrede en af Bønderne i de øverste Stole. »Han er vist bleven syg.«

»Nej, vor Fader er falden i Søvn. Han er en gammel Mand, lad os sidde lidt stille, til han vaagner igjen.«

Den, som talede saa, var en Mand, der nød megen Anseelse i Sognet, hans Ord bleve hørte og fulgte.

Præsten sad med lukkede Øjne, det rolige og dybe Aandedrag forkyndte en blid Søvn. Der blev saa taust og stille i Kirken, som om den havde været forladt. Udenfor lød en svag Støj af Drengene, som løb og legede mellem Gravene. Solstraaerne brød

sig i de grønne Blyvinduer og viste en Masse Spindelvæv, der slyngede sig fra Vindueskarmen hen paa Væggen. Menigheden sad og saae sig om, Hovedet støttet paa Armene, som strakte sig ind over den næste Rækkes Stolerygge. Andre gav sig til at spise den medbragte Frokost, skjøndt det var strengt forbudt i Kirkeforordningen at spise og drikke inde i Kirken under Gudstjenesten. Oppe fra Loftet lød en glad Kvidren af et Svalepar, der for flere Aar siden havde fundet Vej igjennem en ituslaaet Rude og bygget Rede oppe i Hullet ved Lysekronens Lænke. Stedet forekom de to Smaafugle saa behageligt, at de siden hver Sommer paany tog deres Rede i Besiddelse, og for ikke at forstyrre Lejligheden lod Mads Bjerring Ruden være borte. — Da Menigheden havde ventet en Stund, uden at Præsten ytrede Tegn til at vaagne, blev Kirkebønnen læst, og dermed var Formiddagstjenesten tilende.

I dette Øjeblik foregik der noget Usædvanligt oppe i Koret. Den lille Sidedør, som førte ud til Kirkegaarden, blev heftig revet op. Erik Mandrup kom styrtende ind, blodrød i Ansigtet og gispende af Anstrengelse, en Strøm af guldgult Sollys, Blomsterduft og Varme fulgte efter ham gjennem den aabne Dør. Han standsede midt i Koret, saae sig om, og da han fik Øje paa Jens Karbo, der var ifærd med at slukke de to store Voxlys, som salig Hr. Mandrup Due havde foræret til Alteret, raabte han aandeløs og gispende: »Lad være med at slukke de Tærter deroppe, Majestæten kommer herind med samt sin Dronning og alle smaa Prindser, Hofmænd og Lakudsker, de er her lige paa Øjeblikket, først kilede de ned til Præstegaarden og gik og saae sig om og spurgte efter Fatter, nu kører Karossen herop med dem. — Der er de, der er de!«

Den store Kirkedør blev under Drengens For-

klaring slaaet op, og endskjøndt Majestæten og det hele Hof, Erik havde omtalt, indskrænkede sig til Marskalk Moltke og Biskop Harboe, fulgte af en kongelig Lakaj med en Kappe over Armen, var dog Synet af to saa fornemme Herrer tilstrækkeligt til at fængsle Menighedens Opmærksomhed. Bønderne kom frem fra deres Stole, Koner og Piger nejede og stillede sig langs med Siderne, medens de Fremmede gik forbi, derefter forlod Nogle Kirken, for at se paa Hestene foran den kongelige Vogn, Andre stimlede sammen i en Kreds omkring Koret, Forstraaden traadte nogle Skridt længere frem, purrede op i Siderne af sit krøllede Haar, smilte og bukkede, han anede nok, at dette Besøg paa en eller anden Maade maatte staa i en lykkelig Forbindelse med ham.

Gamle Mads Bjerring sad under alt dette og nikkede og sov nok saa trygt oppe paa Prædikestolen; han slog først Øjnene op, idet en Stemme hviskede ham i Øret:

»Vaagn op, lille Fader, vaagn op! der er kommen nogle fornemme Fremmede i Kirken.«

Det var Ane Malene, som tog ham under Armen, rakte ham Stokken og fulgte ham ned ad Trappen, efter først at have rettet lidt paa hans Krave.

»Er der Fremmede, siger Du! Det var sandelig Skade, at de ikke kom lidt før, saa kunde de have faaet min kjønne Prædiken at høre. For den var rar, Malene, rigtig rar, hvad? Slip kun nu, mit Barn, jeg kan godt gaa alene.« Han rettede sig og skred langsomt og værdig hen mod de Fremmede.

Moltke smilede, da han saae ham komme, Forstraaden traadte et Skridt nærmere, men det var ham endnu ikke muligt at opfange et Blik eller noget Tegn paa Gjenkjendelse. Overhofmarskallen gik derimod hen til Præsten og strakte ham begge sine Hænder imøde.

»Guds Fred og en glædelig Pintse, gamle Hr. Bjerring. Vi komme med Bud og Tidning fra Hans Majestæt, vor allernaadigste Konge.«

Tidning! — det var det Eneste, Mads havde fattet, skjøndt han bøjede sig forover og vendte Øret til for at opfange Grevens Ord. Han nikkede sørgmodig og svarede: »Jeg beder underdanigst om Forladelse, min Hørelse er bleven noget svag i de sidste Aar. — Tidning, sagde I, ja, jeg veed det nok, jeg skal søge min Afsked, jeg har allerede faaet Brev derom nede fra Kjøbenhavn.«

Ane Malene greb hans Haand og hviskede ind i hans Øre: »Fader! Fader! Du vidste det!«

»Ja, min lille Pige, i otte Dage, men jeg gik og taug stille dermed for ikke at bedrøve Jer. Jeg kunde jo heller ikke vente Andet i min Alder og maa dertil ydmygst takke mine naadige og høje Foresatte, fordi de bar over med mig og fandt sig i at beholde mig saalænge.«

Mads Bjerring bøjede sig dybt og slog ud med begge Arme, Biskoppen besvarede hans Hilsen, idet han udbød med en Røst saa lydelig, at den hørttes over hele Kirken:

»Hans Majestæt har gjentagne Gange omtalt Eder og paalagt mig at forsikre Eder om sin Naade, og at der vilde blive taget særdeles Hensyn baade til den Iver og Nidkjærhed, hvormed I saalænge har røgtet Eders Kald, ligesom ogsaa til Eders udviste Mandhaftighed og Konduite forleden Vinter. Jeg gjentager Majestæts egne Ord, som det behagede ham at ytre sig ved Tafflet sidst, forresten er det mig ubekjendt, hvad der sigtedes til ved Mandhaftighed og Konduite.«

Mads saae fra den Ene til den Anden, det var ham umuligt at fatte Ordene, men da han følte Ane Malenes Haand i sin og af hendes sjæleglade Udtryk

sluttede sig til noget Behageligt, smilede han og bukkede paany.

»I maa have mægtige Velyndere i Kongens Nærhed,« tilføjede Bispen, »saavidt jeg mindes, har jeg ingensinde fundet Lejlighed til at omtale Eder, det kan altsaa ikke være fra mig, Han kjender Eders Forhold saa nøje.«

»Jeg er ganske af samme Mening som Deres Højærværdighed,« svarede den gamle Mand, uden endnu at have forstaaet et Ord af, hvad Harboe sagde; han troede blot, at den Sætning, han anvendte, kunde passe paa hvad det skulde være.

Moltke stod og smilede, taug og iagttog, medens hans kloge Øjne vare i uafbrudt Bevægelse. »Det er forresten ikke Hr. Mads Bjerrings Sag, som bringer os hertil idag,« udbød han lidt efter, »vort Ærinde angaaer kun Kapellanen. Kom herhen, unge Mand, Han er jo Jens Iversen Karbo?«

En glødende Rødme foer over Kapellanens Kinder, da Alles Opmærksomhed rettedes paa ham, han traadte frem under dybe Buk.

»Det er Ham, som har indgivet et Bønskrift til Majestæten om det ledige Sogne kald i Helsing, ikke sandt?«

»Nej, forlad mig det,« svarede Jens. »Min Ansøgning blev ikke modtaget, jeg fik den tilbage igjen, formedelst jeg kom forsilde, Kaldet var allerede givet bort.«

»Han maa tage fejl, Majestæten har omtalt til mig og denne højærværdige Herre, at han modtog Bønskriftet ude paa Vejen til Fredensborg sidste Himmelfartsdag, at han læste det tilende med stor Opmærksomhed og gav det tilbage igjen, efterat have skrevet underneden: Bevilget. Han vover da ikke at drage Kongelig Majestæts Ord i Tvivl? Derfor er Hans Kaldsbrev nu blevet udstedt, og det le-

verer jeg ham her. — Knæl ned, Jens Iversen Karbo, og tak for Kongens Naade, thi det skal Han mærke sig, Majestæten skikker os hertil i denne Dag alene for at volde ham og den gamle Mand der en glædelig Pintsefest.»

Jens stod og rystede, han strakte Haanden ud, men drog den hurtig tilbage igjen, som om han var bange for at modtage Brevet, hans Blik fløj fra Præsten over mod Ane Malene, derefter faldt han paa Knæ og skjulte Ansigtet i begge sine Hænder. Hvad han sagde, hvad han gispede og kæmpede for at faae frem, kunde Ingen blive klog paa, Ordene kvaltes under en hulkende Graad. I næste Øjeblik laa der to Knælende paa Kirkegulvet. Ane Malene sank ned ved hans Side.

Mads Bjerring befandt sig i den pinligste Forlegenhed. Idet Ane stod lammet og maaløs under Indtrykket af, hvad hun hørte, glemte hun aldeles sin Fader, han lyttede, men var ikke istand til at opfatte Noget, først da Moltke drog Kaldsbrevet frem, listede han sig til at kigge lidt i det. Greven forstod hans Kvide, udfoldede Papiret og holdt det hen foran ham. Jens Karbos Navn stod prentet saa tydeligt, at det lod sig læse paa en Favns Afstand. Præsten slog sine Hænder sammen.

»Du velsignede Gud og Skaber!« udbød han, »Jens Karbo — Præst! og ovre i Helsingø! det var da den største Lykke, som kunde times mig gamle Mand i denne Verden. — Ja, ja, ja! det kommer bestandig igjen, hvad jeg læste i Postillen. Hvi ville I klage, I Lidetroende! en ny Glæde dækker altid over en gammel Sorg.«

Han kastede sit Blik op til Portalen foran Koret, hvor Kristusbilledet hang paa Korset, foldede de magre og knoklede Hænder og hviskede: »Herre Fader, lad

nu din Tjener fare i Fred, thi mine Øjne have seet Frelsen.«

Menigheden var efterhaanden trængt fremad og dannede en tæt og sluttet Kreds om Præsten og de Fremmede, Udraab og Bifald lød som en Jubelsang gjennem den gamle Kirke.

»Kan det ogsaa være muligt, er det Virkelighed altsammen?« udbrod Jens Karbo endelig og greb efter Kaldsbrevet, »I skuffe mig jo ikke — og Forstraaden og hans Skovrider, som jeg troede at se, da jeg sov ind?«

»Det var Kongen,« svarede Moltke. »Bønskriftet stak frem fra Jeres Brystlomme, Rideknægten tog det, Majestæten læste, mærkede sig Navnene og underskrev med sin Blystift, Altsammen uden at Kapellanen fornam det Ringeste dertil. Han er mig rigtignok en aarvaagen Supplikant, Jens Karbo, det maa man lade Ham. — For at der nu ikke skal være ringeste Tvivl tilbage, saa hent os den Ansøgning, jeg sidst nægtede at modtage, Han kan da selv overbevise sig om sin Lykke.«

Jens havde neppe skjænket Bønskriftet en Tanke fra det Øjeblik, Grev Moltke leverede ham det igjen, han vidste blot, at han idag bar samme Klædning som sidst ved Audiensen, og gav sig ivrigt til at søge i alle Lommer. Ane Malene hjalp med, men de søgte forgjæves.

Medens dette skete, undergik Mads Bjerrings Ansigt en sælsom Forvandling, det viste et Udtryk af Frygt og Ængstelse, han syntes flere Gange at ville sige Noget, uden at Ordene dog kom frem.

»Hvad mon der er ivejen med den gamle Mand?« ytrede Biskop Harboe. Erik Mandrup trængte som en afskudt Pil frem fra Kredsen, nu mente han, at det endelig var hans Tour at tale. »Fatter staaer og tripper, fordi højærværdige Hr. Biskop triner lige

ovenpaa Myrernes Gang,« ytrede han med sin frejdige Mine og pegede til større Tydelighed ned paa Stengulvet, hvor en Mængde smaa Myrer i ilsom Fart bevægede sig frem og tilbage. »Lakudsken ved Døren staaer ogsaa lige ovenpaa dem. Jeg har havt min Plaseer af at se, hvordan de kravle højere og højere op paa hans ene Bux, men jeg holdt nok min Mund, for at han kunde fornemme, hvor rart de stikke. Nu begynde de snart at spadserere hen over Excellences Kappe, som han bærer paa Armen.«

»Hvad skal dog alt det sige?« spurgte Moltke.

»Ja, netop!« svarede Mads Bjerring, som af Lakajens pludselige Hop til Siden gjættede Grevens Spørgsmaal. »De Smaadyr har havt deres Gang herinde i Kirken i mangfoldige Aar. Eders Højærværdighed seer nok den lille, sorte Stribe langs hen ad Stengulvet ud til Muren, der komme de fra. Jeg bad Graveren lade dem være i Fred, og nu ere vi saa vante til at skræve over deres Sti, mens vi forrette Kirketjenesten, men naar Altergang skal være, lægge vi en udhulet Fjæl over Stedet. — Excellence smiler,« vedblev han, »I er vist af mine Folk, I holder af Smaadyrene ligesom jeg, det kan maaske fornøje Eder at se den lille Pindso, jeg har fredet om derude paa Kirkegaarden, den holder til under Kammerherrens Ligsten i mange Herrens Aar. Sidste Uge kom den frem med fem smaa Grise, ja, den gjorde saavist, den koster mig forresten hvert Efteraar en Rigsort i Skat,« tilføjede han smilende. »Jeg maa give Klokkeren en Douceur, for at han skal lade være at tage Hunden med, naar han ved Aftenstid ringer Sol ned. Men hvad er dog det, Jens der staaer og søger saa ivrigt efter?«

Ane forklarede ham Alt.

Mads Bjerring smilede, han rettede sig ivejret og skred næsten uden at støtte sig til sin Stok hen mod Bænken, hvor Jens nylig havde siddet.

»Jeg veed, hvor Du skal søge,« ytrede han. »Se her i Postillens hemmelige Rum, der ligger dit Bønskrift forvaret. — Jeg sagde nok, at Bogen skulde blive Dig til Velsignelse, den begynder allerede at holde Ord, lille Jens.«

I Postillen laa Bønskriftet, og som Moltke havde sagt, stod der at læse paa den sidste Side:

Bevilget.

Friederich Rex.

Da den gamle Præst forlod Kirkegaarden, stod han lidt stille foran en forkrøblet Busk og saae sig tilbage. »Nu er jeg gaaet ud og visnet som den,« ytrede han vemodig, »men der er skudt en frisk op istedet. — Vorherre lader aldrig Bøgen kaste sit gamle Løv, før det nye faaer Lov til at spire frem.«

Saa gik de og holdt Pintsefest hjemme i Præstegaarden.

